

Gizem Nedir

– GÜLÜM ÇAMLISOY · 01 Haziran 2013

Gizem, kutsal bir örtüdür adeta; bilinmezliğe uzanan sırlarla dolu bir yoldur. Daima merak uyandırır zihinlerde. Mahremiyet bir diğer açılımıdır gizemin. Kimi zaman şüpheyi çağrıştırır insanda. Müspet menfi bir yargıya varmak zordur merak edilen hakkında. Derinlerde yatan soru işaretleri zora sokar, sebebi ne olursa olsun asla kesin bir yargıya varamazsınız.

Tahminler yürütülür mütemadiyen. İlgiyi arttıran, zaman zaman çekici kılan bir ögedir gizem. Herhangi bir şahıs, mekân ya da soyut bir kavram olabilir hakkında fikir yürütülen.

İnsanlık tarihinin ilk zamanlarından beri keşiflere, araştırmalara konu olan tüm bilinmezlikler pek çok bilim dalını doğurmuş, medeniyet ve teknolojinin ilerlemesine ışık tutmuştur.

Gerek insan zihni, insan ruhu ve insan bedeni hep bir merak konusu olmuştur araştırmacıların gözünde; bu sebeple de insanlık adına uzun bir yol kat edilmiştir. Bu, gizemin bilimsel yönden açılımıdır. Psikolojik ve sosyal açıdan ise, insan hep göz önünde olduğu için gözlemlenen farklılıklar hep araştırmaya itmiştir gizemli olanı.

Fazla konuşmayan, kendini ifşa etmeyen genelde hakkında pek çok yorumun yapılmasına sebebiyet verir. Örneğin yeni bir mekânda boy gösteren birey akıllarda hep soru işareti uyandırır. Bu, yeni bir okul, yeni bir mahalle, yeni bir iş kısaca yeni bir gruba dahil olan hemen hemen herkes için geçerlidir neredeyse. Hele ki farklılık üst boyuttaysa sormayın gitsin.

Kimi kendin fazlasıyla ifade etmekten, en ince detaylara kadar kendinden bahsetmekten hoşlanır. Bu, kişinin karakteri ve duruşuyla ilintilidir. Kimi vardır ki ağzından tek kelime almak mümkün değildir. Bu bir bakıma dekolte giyip giymemek arasındaki fark gibidir. Öyle ki dekolte giymekten hoşlanan bir kadın belki kendince bir özgüven sergilemektedir. Ama saklayacak bir şeyi kalmamıştır diğer yönden, merak uyandırmaktan ziyade ilgiyi başka şekilde üstüne çekmiştir. Algılama açısından farklı yorum ve tepkiler olabilir. Bu tamamen kişinin seçimine ve yapısına bağlıdır. Öte yandan kimi vardır ki kıyafet seçiminde oldukça muhafazakâr davranıp kendini saklar ve sergilemekten hoşlanmaz. Diyebiliriz ki bu, kişinin hür iradesi ve seçimiyle orantılıdır. Bu tür örnekleri çoğaltmak mümkün.

Bazı insanlar adeta sır küpüdür, öylesine konservatif bir tutum sergilerler ki... Söyleyecek çok şeyleri vardır aslında, ama ser verirler sır vermezler.

Mahremiyet özeldir, özele saygı duymak ise medeniyetin, eğitimin ve iyi ahlakın bir sonucudur. Sonuçta insanlara, özgür iradeleriyle aldıkları karar doğrultusunda saygı gösterilmelidir. Aile yapısı, kültür, eğitim,

psikolojik ve sosyal etkenler ne olursa olsun, önemli olan kişinin özelinin ne olduğu değil, onun kişilik haklarına saygı duyup, kişiliğini rencide etmemektir. Çünkü insanların özelinin ne olduğundan ziyade onların duruşu, toplum içindeki varlıkları ve işlevleri önemlidir. Bilip bilmeden yargılamak, ön yargılı olmak kabul edilemez bir tutumdur. Bazı şeyleri zamana bırakmak, insanları yavaş yavaş tanımak, onların kişilik haklarına saygı göstermek medeniyetin ve de sosyal olgunun doğal bir sonucu ve olması gereken en uygun davranış biçimidir. Unutmamalı ki her insan duruşu, karakteri ve kişilik vasıflarıyla özel ve tektir.